

ÅPEN UTLYSNING I REGI AV FHF

Økte levendeleveranser av hyse fra snurrevadflåten

FHF lyser ut inntil 4 mill. NOK for å øke andelen av levendelevert hyse fra snurrevadflåten gjennom å bidra til økt overlevelse om bord, samt optimalisering av fangstoperasjoner, sortering, utslakting og produksjon.

Vi ber om at FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelse følges ved utarbeidelsen av søknaden (se vedlegg 2). Søknader sendes til: post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer 19/00357.

Tidsplan

Prosjektinitiering:

02.05.19: Åpen utlysning bekjentgjøres

31.05.19: Frist for innlevering av søknad (innen kl. 14:00)

12.06.19: Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering

21.06.19: Oppstart av prosjekt forutsatt at alle formaliteter er på plass

Utlysningen er en invitasjon til både FoU-miljøer og næringsaktører om å komme med søknad for løsning av angitt problemstilling. Det forutsettes imidlertid at FoU-arbeidet gjøres i et samarbeid mellom flåte, industri og FoU-miljø.

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten vil dette bli gjort kjent på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 24.05.19 kl 12:00. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Spørsmål om utlysningen kan sendes på e-post til Frank Jakobsen, frank.jakobsen@fhf.no

Bakgrunn og problemstilling

I prosjektet «Levende og tradisjonell hyse: Optimal kvalitet» (901279) ble det undersøkt hvorvidt hyse kan fanges og leveres levende til landanlegg for kontrollert utslakting og pre-rigor prosessering. Det ble gjennomført fire levendefangster i 2017 og fire i 2018. De levende leverte fangstene ble sammenlignet med tradisjonelt levert hyse. Kort oppsummert viser resultatene at:

- Overlevelsen i tankene om bord i deltagende snurrevadfartøy varierte fra 40-80 prosent, mens overlevelsen i forsøktankene til deltagende FoU-miljø var over 90 prosent for de samme fangstene.
- Resultatene fra blodmålingene ga en tydelig indikasjon på at fisken i forsøktankene hadde restituert seg bedre enn fisken fra båtens tanker.
- Det ble påvist to store kvalitetsgevinster sammenliknet med tradisjonelt levert hyse. Restblod i filet ble betydelig redusert ved å holde hysa levende, og filetene var betydelig mindre spaltet og bløt. Det ser også ut til å være lengre holdbarhet på produkter fra pre-rigor produsert hyse.
- Produksjonstallene fra den deltagende filetbedriften viste et høyere utbytte på levende levert hyse, og i tillegg en større andel med høykvalitetsprodukter.

Resultatene er positive og viser at levendelevering av hyse vil kunne gi grunnlag for kommersielle leveranser. Konseptet er interessant for hvitfisk generelt og vil kunne få økt gjennomslagskraft i næringa dersom flere arter kan levendeleveres.

Selv om resultatene fra levendehyse-prosjektet (901279) var positive gjenstår det fortsatt et FoU-arbeid knyttet til optimalisering, dokumentering og utprøving i kommersiell skala.

Økt overlevelse om bord er en viktig forutsetning for å kommersialisere konseptet. Her er fangstoperasjoner, lasting, sortering og betingelsene i levendetankene om bord viktig. En annen viktig forutsetning for å lykkes med levendeleveranser av hyse er å optimalisere utslakting og prosessering. Ved å bløgge fisken levende og la den blø ut under kontrollerte betingelser kan man sikre at det blir mindre restblod i filetene. Hvis hysa kan produseres pre-rigor gir det grunnlag for mindre spalting/bløt muskel, lengre hylletid i butikk og høyere utbytte.

Det skal gjennomføres fullskalatester for å dokumentere og optimalisere overlevelse, kvalitet og produksjonsutbytte ved levendeleveranse av hyse fra snurrevad. FoU-arbeidet gjøres i et samarbeid mellom flåte, industri og FoU-miljø. Det forutsettes at deltagende rederi har investert i ny teknologi (state of the art) for levendelagring, og at industribedriften har investert i utstyr for mottak og slakting av levende hvitfisk.

Målsetting

Målsetningen er å øke andelen av levendelevert hyse fra snurrevadflåten gjennom å bidra til økt overlevelse om bord, samt optimalisering av fangstoperasjoner, sortering, utslakting og produksjon.

Delmål:

1. Øke kunnskapen om hvordan fangstoperasjoner (dybde, halstørrelse, oppstigning), lasting og sortering påvirker overlevelse for hyse.
2. Teste, dokumentere og optimalisere teknologi og systemer for levendelagring om bord.
3. Optimalisere utslakting av levende hyse og prosessering av pre-rigor råstoff av hyse.
4. Evaluering og dokumentasjon av fiskevelferd.

Forutsetninger i prosjektet

Det forutsettes at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensede prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt mulig skal avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter også beskrives.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden.

Prosjektbeskrivelsen skal være detaljert, tydelig inndelt i fornuftige arbeidspakker, og med angivelse av antall timer og timepriser eller for universitetssektoren stillingsprosent som legges til grunn. Se ellers FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser (vedlegg 2). Det skal ikke leveres inn Prosjektskjema for FHF som det henvises til i Retningslinjene for prosjektbeskrivelser, det utarbeides i ettertid for prosjekt som eventuelt blir innvilget.

Organisering

Oppdragsgiver er FHF, som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF definerer sammensetningen av en referansegruppe bestående av personer som representerer hvitfisknæringen og har relevant kompetanse i forhold til prosjektets målsettinger. Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal

delta i referansegruppens møter (NB Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen).

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt 6 i Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF (vedlegg 2). Artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager / FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's Retningslinjer for sluttrapportering. Det er stor frihet til å velge leveranseformer som vil bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen. FHF forventer at eventuelle uklarheter underveis kommuniseres og søkes oppklart uten forsinkelse.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektforslagene gis en vurdering etter følgende kriterier (i prioritert rekkefølge):

- Prosjektbeskrivelsens relevans til utlysningen og målet med arbeidet
- Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk
- Beskrevet prosjektkvalitet inkludert gjennomføringsevne, finansiell risiko og faglige forutsetninger
- Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte
- Økonomisk ramme for arbeidet/prosjektet
- Tilknytning til relevante aktiviteter/prosjekter
- Prosjektforslagets vurderbarhet og dokumentkvalitet.

Prosjektbeskrivelsen må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser*
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller foreta ny utlysning (også for hvert enkelt konkurranseområde)
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke eksternt kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Prosjektbeskrivelsene gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt miljø får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp. NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.

- FHF gir tilsagn til valgte søkere.
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg til utlysningen:

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finner her: <https://www.fhf.no/prosjekter/prosjektdokumenter/>